

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : Z-81625851-610- **373**
Konu : Soru Önergisi (7/27743)

31.08.2026
7/27743 GZ 158

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.05.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1626832 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile Tekirdağ Milletvekili Sayın Cem AVŞAR tarafından yöneltilen 7/27743 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"Sendikal örgütlenme hakkı, işçilere, işverenlere ve kamu görevlilerine tanınan anayasal bir haktır. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda sendikaya üye olmanın serbest olduğu ve hiç kimsenin sendikaya üye olmaya veya olmamaya zorlanamayacağı, işçi veya işverenin sendikalaşma hakkı ve sendika özgürlüğü ile ilgili hükümleri belirtilmiştir. Anılan hükümlere uyulmaması durumunda, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda, 4857 sayılı İş Kanununda ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda çeşitli yaptırımlar öngörülmüştür.

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesi ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 522 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi gereğince, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için ücretlerin asgari hadlerinin, Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile Asgari Ücret Yönetmeliğinde belirlenen ilke ve esaslara göre belirleneceği öngörülmüştür. Asgari ücret, brüt olarak tespit edilmekte ve kanuni kesintiler yapıldıktan sonra kalan miktar işçiye ödenmektedir. Asgari ücret, kamu düzeni ile ilgili olup işçilere Asgari Ücret Tespit Komisyonunca belirlenen miktarın altında bir ücretin ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Asgari ücretin üzerindeki ücret ve sosyal haklar ise, işçi ve işveren arasında akdedilen iş sözleşmeleri ve taraflar arasında gerçekleşen toplu iş sözleşmeleri ile ya da işyeri personel yönetmelikleriyle serbestçe belirlenebilmektedir.

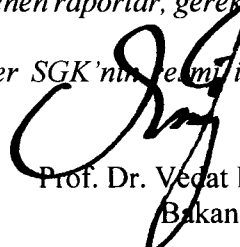
Bakanlığımızca yıl içinde yürütülen iş teftişi faaliyetleri, çalışma hayatındaki sorunların değerlendirilmesi ve önceliklendirilmesi sonucu belirlenen alanlarda veya sektörlerde yahut özel bir risk grubu hedeflenerek belirlenen işyerlerinde çalışma hayatı ile ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanmasının denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilen teftişlerdir. İncelemelerden oluşan program dışı teftişler ise programlı teftişler dışında kalan ihbar, şikâyet vb. talepler üzerine veya Bakanlığa intikal eden evraklardan teftiş hizmetiyle bağdaşır nitelikte olanların teftiş programına alınması sonucu gerçekleştirilmektedir.

Bununla birlikte, sosyal güvenlik bilincinin artırılması amacıyla rehberlik ve bilgilendirme faaliyetlerine ağırlık verilmektedir. Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi kapsamında gerçekleştirilen saha ziyaretlerinde işverenler ve mevsimlik tarım işçileri; sigortalılık, isteğe bağlı sigorta ile iş kazası ve meslek hastalığı sigortası konularında bilgilendirilmekte, ayrıca afiş, broşür, toplantı ve mobil bilgilendirme faaliyetleriyle sosyal güvenlik konusunda farkındalık oluşturulmaktadır. Bu çalışmalarla mevsimlik tarım işçilerinin sosyal güvenlik kapsamına alınmasının teşvik edilmesi ve kayıt dışı istihdamla etkin mücadele edilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yürütülen iş kazası soruşturmalarında; olayın iş kazası olup olmadığı, kazanın meydana gelmesinde kusuru bulunanların tespiti, sigortalı ve hak sahipleri için kısa vadeli sigorta kollarından sağlanacak hakların kusurlu kişilere rücu edilmesi hususlarına yönelik tespitler yapılmakta olup bahse konu soruşturmalar sonucu düzenlenen raporlar, gerekli iş ve işlemlerin tesisi için ilgili birimlere intikal ettirilmektedir.

Öte yandan, önergede yer alan sigortalı sayılarına ilişkin veriler SGK'nın resmi internet sitesinde (www.sgk.gov.tr) yayımlanmaktadır."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan